

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRIC AUTHORITY

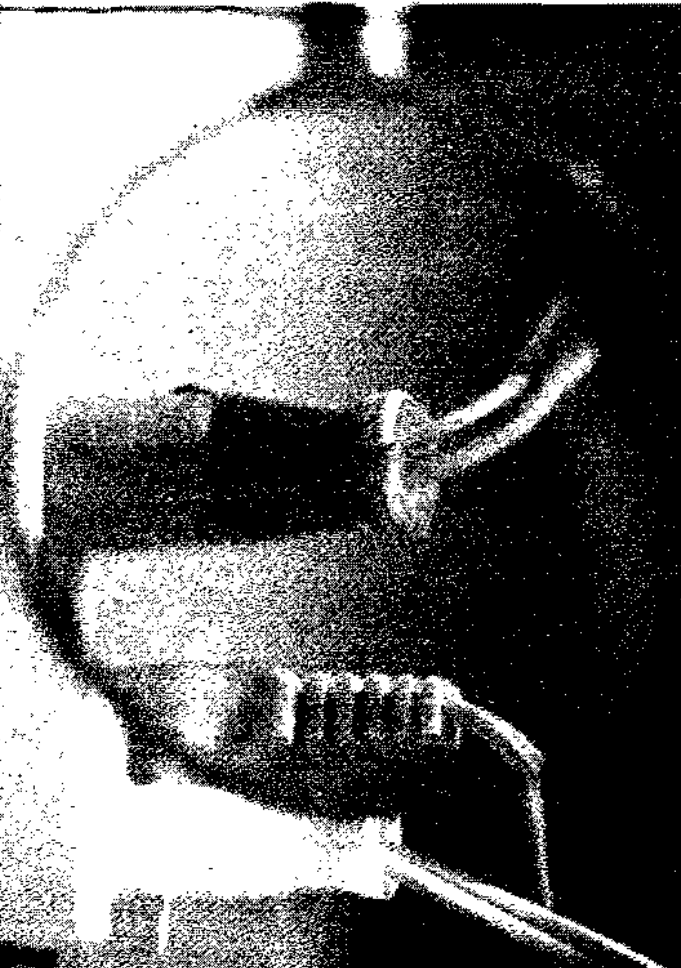
ไฟฟ้าสว่างทั่วทิศ

สร้างเศรษฐกิจทั่วไทย

PEA Cell Center 1129

การตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า และการใช้สายดิน

SB2-B02-5101

หมายเหตุ: ให้เริ่มตรวจสอบด้วยความปลอดภัย
โดยตรวจสอบสายดินก่อน
เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRIC AUTHORITY

สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

ในปัจจุบันนี้การเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าขึ้นบ่อยครั้ง โดยการเกิดในแต่ละครั้ง จะเกิดจากความ疏忽เกี่ยวกับจิตวิสัยและทรัพย์สิน ซึ่งการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละครั้งจะมีสาเหตุอยู่ 2 ลักษณะ คือ การฉีกไฟฟ้าช็อตและไฟฟ้าดูด

บางท่านต้องขบคิดกันว่ามันเกิดขึ้นได้จากสาเหตุอะไรกันแน่ จะเกิดที่ไหนได้บ้างทำไมถึงเกิดขึ้นได้และจะป้องกันได้อย่างไร และหากถูกไฟฟ้าดูดจะเป็นอย่างไร บาดเจ็บหรือเสียชีวิต

การเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับไฟฟ้า สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกที่ ทุกเวลาที่มีการใช้ไฟฟ้าและไม่มีการจำกัดเขตและรั้วของผู้ที่จะ ประสานอันตราย แต่เราสามารถป้องกันไม่ให้เกิดกรณีไฟฟ้าช็อต ไฟฟ้าดูดได้ แต่ก่อนอื่นเราต้องรู้จักกันก่อนว่าไฟฟ้าช็อต และ ไฟฟ้าดูดเกิดขึ้นได้อย่างไร สาเหตุส่วนใหญ่อะไร

1. ไฟฟ้าช็อต (Short Circuit) หรือที่เรารู้จักจะพูดกันว่า

ไฟฟ้าลัดวงจร ซึ่งอาจมีสาเหตุ มาจากการที่สิ่งของหรือสิ่งอื่นๆ มาสัมผัสหรือ สัมผัสสายไฟฟ้า ทำให้เกิดการเสียดสี จน ฉนวน ฉ่ำรูด และสายทองแดงภายในสัมผัสกันเอง จนเกิดการถูกไฟไหม้ สาเหตุของการ ลัดวงจร คือกระแส ไฟฟ้าไหลลัดวงจรโดย ไม่ผ่านเครื่องใช้ไฟฟ้า (Load)

2. ไฟฟ้าดูด (Electric Shock) คือ เมื่อเราสัมผัสสิ่ง ต่างๆ ที่มี

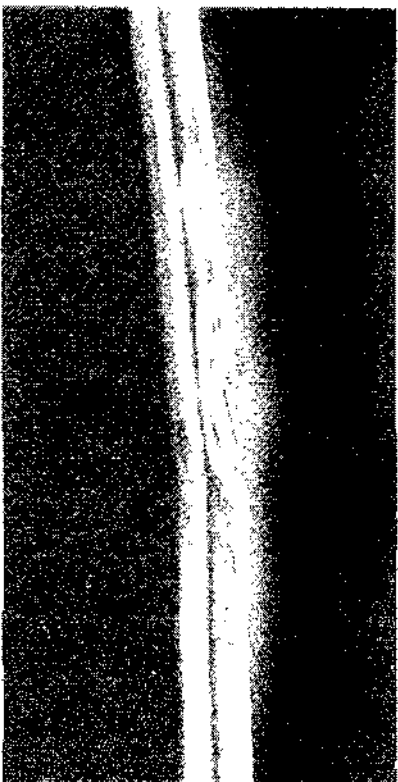
แรงดันไฟฟ้า ขณะที่เราเกาะยืนอยู่บนพื้นดินกระแสไฟฟ้าก็จะไหล ผ่านร่างกายของคนเราจนจร กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านร่างกาย จะทำให้กล้ามเนื้อเกิดการเกร็งตัวจนไม่สามารถขยับหลุดได้ โดยความรุนแรงจะเป็นอยู่ด้วยปริมาณ และระยะเวลาที่สัมผัสกระแสไฟฟ้า

ดังนั้น หากไม่อยากให้เกิด 2 เหตุการณ์นี้ขึ้นกับทรัพย์สินและ บุคคลที่รักในครอบครัวของเรา จึงควรหมั่นตรวจสอบ ดูแล และ อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัยนะ ครับ

การตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า

สายไฟฟ้า

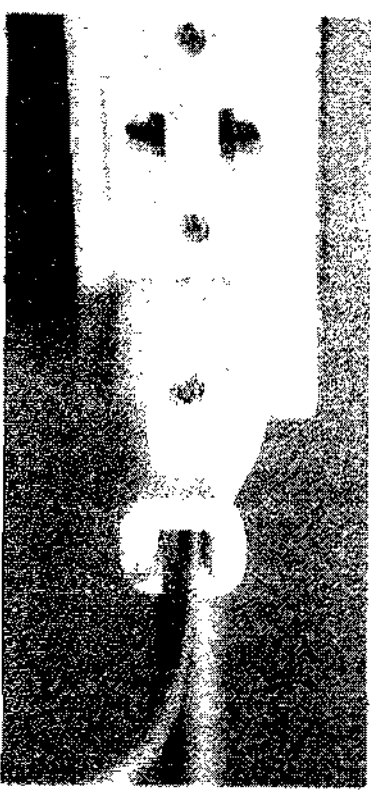
- ๑. ตรวจสอบสายไฟฟ้า หากฉนวนมีรอยแตก หรือ ฉนวนหลุดจากเห็นสายทองแดง หรือ ฉนวนแห้งกรอบและบวม ต้องเปลี่ยนใหม่ทันที

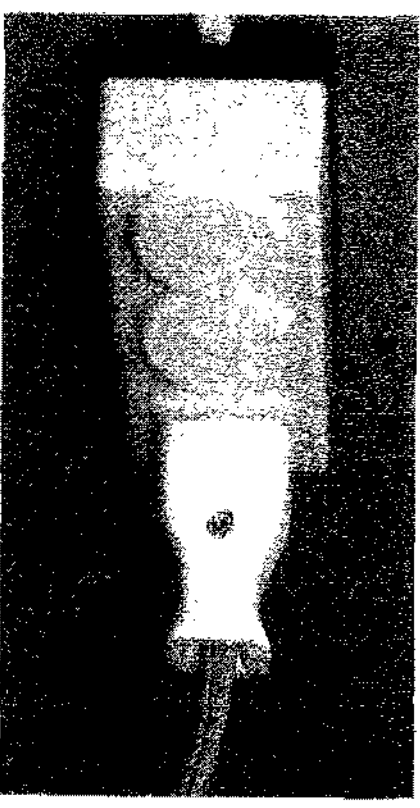
- ๒. ตรวจสอบสายไฟฟ้าที่มีการพันรอบพื้นสายไฟฟ้าเรียบร้อยหรือไม่ และการต่อสายกับอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ ได้ขั้วแน่นหรือไม่ เพราะอาจเกิดไฟฟ้าลัดวงจรได้
- ๓. ตรวจสอบของสายไฟฟ้าให้เหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ในวงจรนั้นๆ
- ๔. ตรวจสอบไฟฟ้าที่มีการเดินสายไฟฟ้าอยู่ใกล้แหล่งความร้อน สารเคมี หรือ มีของหนักวางกดทับหรือไม่ เพราะอาจทำให้ฉนวนชำรุด และเกิดไฟฟ้าลัดวงจรได้
- ๕. ตรวจสอบไฟฟ้าที่มีการเดินพาดบนโครงเหล็ก รั้วเหล็ก หรือ ราวสังกะสี หรือไม้ เพราะหากมีการเสียดสีอาจมีกระแสไฟฟ้ารั่วลงโครงเหล็กได้ ควรเดินสายไฟฟ้าในท่อที่ฉนวนกัน

เต้ารับ-เต้าเสียบ

- ๑. เต้ารับ-เต้าเสียบ หากพบว่าแตกร้าว หรือ มีรอยไหม้ ต้องเปลี่ยนใหม่ทันที
- ๒. อุปกรณ์ไฟฟ้า หรือ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียบเต้าเสียบ เมื่อเสียบใช้งานกับเต้ารับต้องเสียบให้แน่น

๓. การติดตั้งเต้ารับ ต้องไม่ติดตั้งในที่ชื้นแฉะ ห่างจากพื้นตามมาตรฐานกำหนด และหากมีเด็กเล็กควรใช้พลาสติกหุ้มครอบเต้ารับ เพื่อป้องกันเด็กอาจใช้วัตถุที่เป็นตัวนำ แห้งเข้าไปในเต้ารับได้

ALL

- ๓๒ จตุรวิถิตถาโรห และสาครวณ มีรอยแตกว่าหรือไม่มีหากมีต้อง
เปลี่ยนใหม่
- ๓๓ จตุรวิถิวินัยฎาณนาทหรือไม่มี และมีฝาครอบบูตมีขีดหรือไม่มี
หากไม่มีก็ต้องรับแก้ไข
- ๓๔ จตุรวิถิต้องใช้ผิวสแบบก้ามปู ห้ามใช้วัสดุชุดอื่นใช้แทนผิวสแบบ
ก้ามปู

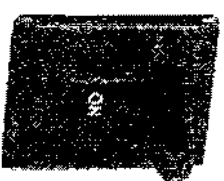

๕๒. จุลลศกฺขสหายีหิเตวาทัสสอวชฺชนํ และสวชฺชนํสาชฺชิตา
 มาตฐานนํทักขิณนค
๕๓. การตั้งใบไม้คาของสัตว์คาอาฬลือต้องจับให้แน่น

270493

- ๓๕
 ขุฬกรอนบนรถกอล์ฟ ต้องจับตัวแปรกกอล์ฟให้มั่นคง และต้องไม่
 แตกร้าว หากแปรกกอล์ฟไม่แตกสลาย และแตกร้าวต้องรับน้ำหนัก

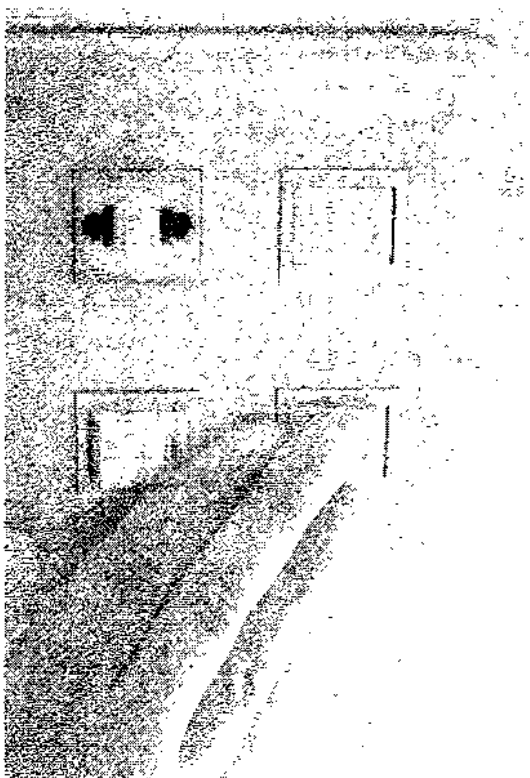
๒๕. คุณนายทองแดงบางกอกอยู่ในสมาคมกับอุปกณ์แต่ครั้งอยู่ในป่า
๒๖. การศึกษาแบบเรกเลอร์ ต้องไม่ติดตั้งในทิวเขาคั่น และป่าสักตามห้วยหรือสาขาน้ำ
๒๗. บุตรคนพี่
๒๘. อุ้งหรืออุ้ง และอุ้งสตาเร่กเดอร์ มีรอยไหม้ หรือรอยขาวหรือไหม้ หากมีต้องรีบแก้ไข

๓. อุทิศทรัพย์ในฟ้า หากคนนั้นรวยแต่ก็ หรือ คนยากจนจน
เห็นด้วยตนเอง หรือ คนจนแห่งกรรพและบางต้องเปลี่ยนใหม่
ทั้งนี้

ฉนวนไฟฟ้า

- ๓ ของเอามือและนิ้วชี้แตะที่รูบนแผงแล้วแตะที่ขั้วลวด-บัส ไฟฟ้าไหลผ่านไปมาทำให้มีประกายไฟ ทำให้ตัวชี้ร้อนง่ายและอาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุตามมาได้ ต้องเปลี่ยนฉนวนตัวใหม่

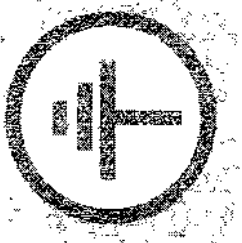
- ๔ ฉนวนครอบฉนวนตัวชี้ ต้องปิดฉนวนตัวชี้ให้มิดชิด และต้องไม่แตกร้าว
- ๕ ฉนวนตัวชี้ไม่มีฉนวนครอบ และแตกร้าวต้องรีบแก้ไข
- ๖ การติดตั้งฉนวนตัวชี้ ต้องไม่ติดตั้งในที่เปียกชื้นและห่างจากพื้น
- ๗ ตามมาตรฐานกำหนด

การป้องกันและไฟฟ้าจากอุปกรณ์ไฟฟ้า

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในการเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับไฟฟ้าจะเกิดขึ้นได้จาก 2 กรณีคือ กรณีไฟฟ้าช็อต และไฟฟ้าดูดซึ่งนั้นเพื่อป้องกันให้ผู้ใช้งานไฟฟ้าได้รับอันตรายจาก กรณีกระแสไฟฟ้ารั่วจากอุปกรณ์ไฟฟ้า จึงต้องติดตั้งระบบไฟฟ้าที่มีระบบสายดิน เพราะหากเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เกิดกระแสไฟฟ้ารั่วหรือเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร กระแสไฟฟ้าดังกล่าวผ่านในมนุษย์จะทำให้เกิดอันตรายโดยผ่านทางระบบสายดิน นอกจากนี้ สายดินยังเป็นการเพิ่มความปลอดภัยที่มีค่ามากทำให้การกระแสไฟฟ้าที่ลัดวงจรลงดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้อุปกรณ์ป้องกันกระแสไฟฟ้ากับทีมงานได้ทันเวลาก่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า จะเสียหาย

ทำไมถึงต้องมีสายดิน

เพราะสายดินจะช่วยให้ป้องกันไม่ให้เกิดกระแสไฟฟ้าดูด เมื่อมีกระแสไฟฟ้ารั่วจากเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยกระแสไฟฟ้าที่รั่วจะไม่ได้ไหลผ่านร่างกายซึ่งมีความต้านทานสูง แต่จะไหลลงดินทางสายดินซึ่งมีความต้านทานต่ำกว่า และเมื่อมีกระแสไฟฟ้ารั่วสายดินจะช่วยทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าอัตโนมัติ ศักดิ์กระแสไฟฟ้าออกทันที

สัญลักษณ์สายดิน

เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดใดที่ต้องมีสายดิน

เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีปลั๊กพุ่มภายนอกหุ้มด้วยโลหะทุกชนิด

จำเป็นต่อการต่อสายดิน โดยเฉพาะเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสถียรซึ่ง
กับน้ำ หรือความร้อน เช่น ตู้เย็น เตาไฟฟ้า เครื่องซักผ้า เครื่องทำ
น้ำอุ่น เป็นต้น

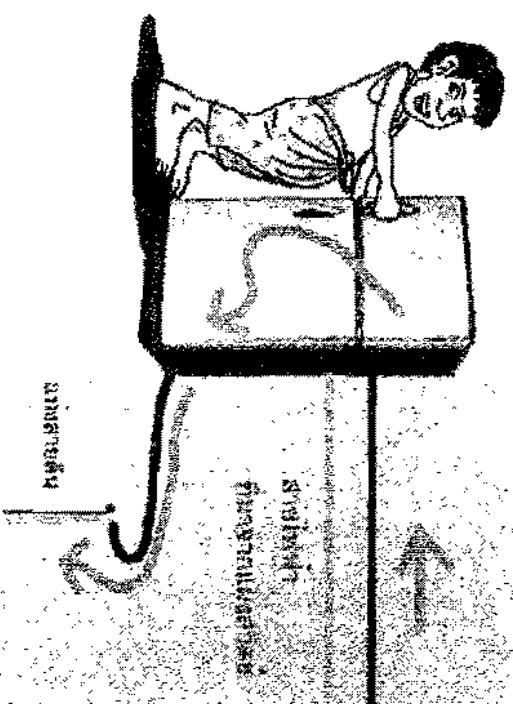

และเส้นลวดที่ใช้งานจำเป็นต้องมีขั้วสายดิน(3 ขา)

ซึ่งการต่อสายดินจะมี 2 ลักษณะ คือ ระบบไฟฟ้าที่ไม่มีระบบสาย
ดิน แต่มีการต่อลงดินที่เครื่องใช้ไฟฟ้าโดยตรง กับระบบไฟฟ้าที่มี
ระบบสายดิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ระบบไฟฟ้าที่มีระบบสายดิน แต่มีการต่อลงดินที่
เครื่องใช้ไฟฟ้าโดยตรง

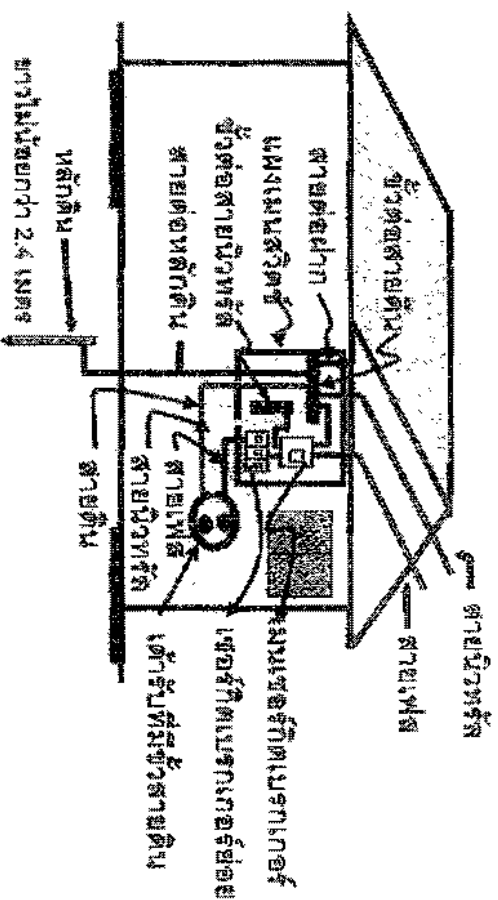
ระบบไฟฟ้าที่มีการฉนวนอาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้สัมผัส
เนื่องจากเครื่องใช้ไฟฟ้า เกิดกระแสไฟฟ้ารั่ว หรือกระแส
ไฟฟ้าลัดวงจร จะมีการไหลบางส่วน ไปตามร่างกาย และ
บางส่วนไหลกลับระบบผ่านหลักดิน นอกจากนี้แล้วเครื่องใช้
ไฟฟ้าอาจจะเสียหายจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจรลงดินได้ เพราะ
เครื่องป้องกันกระแสเกินไม่ปลดวงจร หรือปลดวงจรออกช้า
เนื่องจากกระแสไฟฟ้าดังกล่าวมีค่าไม่สูงพอ

ระบบไฟฟ้าที่ไม่มีระบบสายดิน
แต่มีการต่อลงดินที่เครื่องใช้ไฟฟ้า

2. ระบบไฟฟ้าที่มีระบบสายดิน

ระบบไฟฟ้าในการฉีดยาทำให้ผู้ใช้ไฟฟ้าเกิดความปลอดภัยในการใช้พลังงานไฟฟ้า หากเกิดข้อบกพร่องใช้ไฟฟ้าเกิดกระแสไฟฟ้ารั่ว หรือกระแสไฟฟ้าลัดวงจร กระแสดังกล่าวส่วนใหญ่จะไหลกลับระบบโดยผ่านสายดิน นอกจากนี้สายดินยังเป็นทางเดินที่มีความต้านทานต่ำของกระแสไฟฟ้าที่ลัดวงจรทำให้กระแสไฟฟ้าไหลลงดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้อุปกรณ์ป้องกันกระแสเกินทำงานได้ทันเวลาก่อนที่เครื่องใช้ไฟฟ้าจะเสียหายไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าที่มีระบบสายดิน

ผลของกระแสไฟฟ้าที่สัมผัสร่างกายมนุษย์

อันตรายที่เกิดจากไฟฟ้าเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ

การสัมผัสโดยตรง (Direct Contact)

และการสัมผัสโดยอ้อม (Indirect Contact)

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การสัมผัสโดยตรง หมายถึง ร่างกายมนุษย์ไปสัมผัสกับสายไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าโดยตรง นั่นคือ ไปสัมผัสกับลวดไฟฟ้าของระบบนั้น

2. การสัมผัสโดยอ้อม หมายถึง การสัมผัสกับวัสดุอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรือกระแสไฟฟ้ารั่วอยู่

การสัมผัสสายไฟไม่ระบอบสัมผัสโดยตรง หรือสัมผัสโดยอ้อมย่อมมีอันตรายทั้งนี้ ผลของอันตรายที่เกิดขึ้นจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับขนาดของกระแส และระยะเวลาที่กระแสไหลผ่านร่างกายมากและนานเพียงใด

สำหรับงานติดตั้งไฟฟ้าให้เหมาะสมกับงานและสอดคล้องกับ
เป็นไปตามตาราง

ขนาดกระแสไฟฟ้า (มีลักษณะ)	อัตรา
0.3	ไม่ใช้
1	ใช้ติดตั้งระบบไฟฟ้าใหม่
1-3	ใช้ติดตั้งระบบไฟฟ้าเก่า
3-10	ใช้ติดตั้งบวค
10	ใช้ติดตั้งบวคหรือของเดิม
30	ใช้ติดตั้งบวคหรือของเดิมขนาดใหญ่
75	ใช้ติดตั้งบวคหรือของเดิมขนาดใหญ่
250	ใช้ติดตั้งบวคหรือของเดิมขนาดใหญ่

หมายเหตุ : 1. ไม่ใช้ไฟฟ้า ให้เป็น 1000 กิโลวัตต์

